

ESCAPE

PROGRAM: JORDAN OG JERUSALEM

☞ 10 frokoster, 9 lunsjer og 10 middager inkludert

Dag 1

Oslo - Wien - Tel Aviv

☞ Middag

Flyavgang med Austrian på tidlig morgen, raskt flybyste i Wien, og ankomst Tel Aviv på ettermiddagen. En kort busstur tar oss gjennom byens forsteder til hotellet som ligger et par kvartaler fra stranden, ved "den hvite by" med "bauhaus"-bebyggelsen fra nittenttallet, på UNESCOs verdensarvliste, i hjertet av den pulserende storbyen Tel Aviv.

Vi må ut og strekke på bena før vi tar kvelden, føle våren og den i sannhet kosmopolitiske byen.

Dag 2

Jaffa, Tel Aviv og Jerusalem

☞ Frokost, lunsj, middag

Det skal være Noas yngste sønn, Jafet, som etter at syndfloden hadde tørket opp, fant en høyde med utsikt over havet og en fin bukt og kalte stedet Jaffa, vakker, på hebraisk. "Alle" har vært her, fra egypterne på faraoenes tid, alle historiens feltherrer og erobrere, inntil engelskmennene tok over fra ottomanene, og den lokale arabiske befolkningen etter

hvert ble blandet med jødisk innvandring og i stor grad «reiste» da Israel ble til. Jaffa ble totalrenovert og gjort til en rekreasjonsforstad for Tel Aviv, med gallerier og restauranter, men også kirker og moskeer – og et loppemarked. Og en vidunderlig utsikt over Middelhavet. En jødisk innvandringsbølge i 1909 begynte å bygge nord for Jaffa, og Tel Aviv, Vår-høyden, ble skapt. Jaffa og Tel Aviv er en travel storby. Vi skal utforske, med buss og til fots, og vi skal besøke Beit Hatefutsoth, museet som på moderne vis forteller historien om den jødiske diaspora, utlendigheten, gjennom rekonstruksjoner og audiovisuelle midler. Dagen er for kort, men vi skal opp til Jerusalem!

Dag 3 - 5

Jerusalem og Betlehem

☪️ Frokost, lunsj, middag

Vi bor meget sentralt, midt i byen, gåavstand både til det moderne sentrum og til Gamlebyen. Vi skal se og oppleve mye og tilrettelegger programmet etter åpningstider og dagsform. Stikkord sier mye: Vi begynner vandringen på Oljeberget, går ned til Getsemane have, ser Betesda-dammen, der Jesus helbredet syke og korsfarerne bygde den praktfulle St. Anne-kirken til ære for hans mormor. Her begynner Via Dolorosa, smertenes vei, der Jesus bar korset på gater noen meter under nåværende gatenivå. Vi følger den hellige ruten gjennom basarene fram til Gravkirken. Den er bygget der keiser Konstantins mor, Helena, fant Jesu kors på tidlig trehundretall. Korsfarerne sto for mye av byggverket som vi ser det. De fleste kirkesamfunn ser dette som stedet for Jesu grav, inklusive etiopierne, som har et lite kapell på kirkens tak.

I tidlig romersk tid gjenreiste kong Herodes det gamle templet på høyden der Abraham i lydighet mot Gud var villig til å ofre alt, også sin egen sønn. Her står i dag Klippemoskeen og Al-Aqsamoskeen. Bare muslimer slipper inn på plassen, vi må nøye oss med å se fra utsiden. En del av fundamentene til tempelplassen kalles Vestmuren eller Klagemuren, særlig stemningsfullt i kveldslys.

Vi skal også ut i det moderne Jerusalem. Se parlamentsbygningen, Knesset, med den store syvarmede lysestaken, Bokens helligdom som rommer en utstilling av Dødehavsrullene, og en modell av Jerusalem på Jesu tid. Alt dette ligger i det store området til Israels nasjonalmuseum. Vi reiser ut i forstedene for å se sykehussynagogen som har fantastiske glassmalerier av Marc Chagall, viet hver av Israelsfolkets tolv stammer, og vi skal se Yad va Shem, Navn og Minne, museet som på instruktivt og rystende vis dokumenterer folkemordet på jødene under annen verdenskrig.

En kort kjøretur ut av byen, gjennom kontrollposter, ligger Betlehem. I det første hundreår var Jesu fødested identifisert, og på tidlig trehundretall bygde keiser Konstantin, ja han med Konstantinopel, en kirke på stedet. Den ble forsterket under Justinian, han med Hagia Sofia, og er så blitt bygget på gjennom snart to tusen år. Godt innrøkt med oljelamper og røkelse. I kjelleren finner vi grotten der Jesus ble født. En stor sølvstjerne markerer stedet der han ble "svøpt og lagt i en krybbe". Det er lov å kysse stjernen – om ikke køen er for lang!

Mens Augustus var keiser i Roma, var Herodes vasallkonge i Palestina. Vi hører om ham flere ganger, hans grav ligger litt sør for Betlehem. En kunstig høyde, formet som et bryst, rager over kollene i Judeas ørken. Her bygde Herodes et tilfluktssted av de mer grandiose. Bankettsalen er stor som en fotballbane, her er rester av arkader, badehus og synagoger. I 2007 ble Herodes' grav funnet her, nøyaktig som en jødisk-romersk historieskriver anga kort etter hans død. – Vi er åtte hundre meter over havet, utsikten er et eventyr på en klar vårdag.

Dag 6

Jerusalem - Eilat - Aqaba

☪️ Frokost, lunsj, middag

Vi forlater Jerusalem mot øst, ned gjennom Judeas ørken, som ikke er så øde lenger, israelske bosettere anlegger veier og bygger byer. Nær bredden av Dødehavet ligger ruinene av Qumran, en jødisk utpost i ødemarken et par hundre år fra før Kristi tid til drøyt hundre år etter. I 1947 eller der omkring fant en gjeter noen gamle skriftfragmenter i en grotte, første del av en skatt av gamle jødiske skrifter, som vi så noe av i Jerusalem forrige dagen.

Vi følger Dødehavet mot sør, og besøker Masada, en mektig festning bygget av kong Herodes. Her søkte jøder tilflukt da Jerusalem ble lagt i ruiner av romerne i år 70 AD, og her holdt de ut en romersk beleiring til de ble nedkjempet på dramatisk vis i år 73.

Kysten av Dødehavet blir mer dramatisk med klipper og saltformasjoner før vi når Aravadalen, en del av den syrisk-afrikanske kløft, Israels del av Rift Valley, og kommer til Eilat, feriebyen ved Rødehavet, hvor vi krysser grensen til Jordan og kommer oss i hus i Aqaba.

Dag 7

Aqaba - Wadi Rum - Petra

☪️ Frokost, lunsj, middag

Ved foten av røde sandstensfjell ligger Jordans eneste havneby; Aqaba. Hit kom Moses etter flukten fra Egypt. Her holdt kong Salomos flåte til, og her hentet han gull fra eventyrlandet Ofir. I Aqaba steg dronningen av Saba i land når hun skulle besøke kong Salomo. I korsfarertiden, under ridder Reynald, «Ulven fra Kerak», het byen Aila. Han lot reise en borg på "faraoenes koralløy" Geziret Firuna, døpte den til Ile de Graye og holdt hoff der. Vi skimter den i morgenlys.

Etter et mulig morgenbad kjører vi mot nord, inn i Wadi Rum – et av verdens mest fascinerende landskaper, helt og holdent naturskapt – kanskje verdens vakreste ørken! Steinformasjoner og sand i alle regnbuens farger. Her kjører vi igjennom ørkenen i Lawrence of Arabias land. Her lekte han katt og mus med tyrkerne, og herfra foretok han sine raid. Etter en tur med jeoper i det fabelaktige landskapet kjører vi opp til Petra.

Petra – et av verdens merkeligste steder. "En rosenrød by – halvt så gammel som tiden..." Det siste hundreår før Jesu fødsel var dette en by med flere titusener innbyggere – bare deres teater rommer 8000 mennesker. Nabateer-folket kontrollerte den gang karavaneveier og handel i området, og fra den tiden stammer mesteparten av Petras praktfulle graver, som ble hugget inn i de røde klippene. Vi gir oss god tid til å oppleve Petra.

Dag 8

Petra

☪️ Frokost, lunsj, middag

Petra blir nok av mange betraktet som reisens høydepunkt. Denne klippebyen er en av verdens merkeligste steder. Den eneste måten å ta seg inn i Petra på, er til fots eller til hest gjennom en 200 meter dyp og knapt to kilometer lang kløften. Denne kløften har med sine stupbratte vegger bevoktet og ofte reddet byens innbyggere fra fiendtlige tokter. Petra er en hel by hugget inn i massive sandstensklipper for mer enn 2 000 år siden. Arkeologiske funn viser at man allerede 7 000 år f. Kristus drev jordbruk i området, men det var i løpet av de siste århundrene før Kristus at Petra hadde sin blomstringstid. Innbyggerne – nabateerne – kontrollerte den gang karavaneveiene og handelen i området. Fra den tiden stammer mesteparten av Petras praktfulle grav-grotter, bosteder og palasser som ble hugget ut i de rosenrøde klippeveggene. Petra er utrolig – må oppleves!

Dag 9

Petra - Dødehavet

☪️ Frokost, lunsj, middag

Vi fortsetter ørkenveien til den gamle korsfarerbyen Kerak, som har en dramatisk historie å fortelle. På ettermiddagen kjører vi ned til Dødehavet, laveste punkt på jordens overflate. Her skal vi utforske det spennende ørkenlandskapet til fots, enten i Wadi Mujib-kløften eller i Dana nasjonalpark, avhengig av vannstand i ørkenelvene. Vårt hotell ligger på bredden av Dødehavet, med gytjebad og mulighet for en dukkert – ikke dykk, det svir!

Dag 10

Dødehavet - Nebo- fjellet - Amman

☪️ Frokost, lunsj, middag

Omtrent hvor Jordan-elven løper ut i Dødehavet ligger stedet der Jesus etter tradisjonen ble døpt av døperen Johannes. Spennende landskap, og her ligger en nyåpnet luthersk kirke som er utsmykket av norske Håkon Gullvåg

Vi kjører opp i ørkenfjellene igjen, og besøker Mount Nebo, fjellet der Moses fikk se inn i det lovede land etter sin førte år lange ørkenvandring. Flott utsikt – på en klar dag kan vi se Dødehavet, Jeriko, tårnene på Oljeberget, Jordan-elven... Og så Madaba, kjent for sine mosaikker fra ulike tidsepoker. Spesielt kjent er det 25X5 meter store mosaikk-kartet fra 500-tallet e. Kr. som viser Palestina og nedre Egypt. Vi opplever vår egen reiserute, slik bysantinerne så den. Herfra er det en kort kjøretur til Amman. Midtøstens nyere historie har gjort Jordans hovedstad, Amman, til en summende storby og et sentrum i regionen. Vi skal oppleve byen, og ha den som base for et par spennende dagsturer.

Dag 11

Amman - Jerash - Ajlun - Amman

☪️ Frokost, lunsj, middag

Første stopp blir i «Østens Pompeii», Jerash, den best bevarte by i Dekapolis, Romerrikets utpost i Levanten. Det spesielle med Jerash er byens ovale forum, et torv som ellers alltid ble bygget med rette vinkler. I Jerash vaier utrolig nok de klassiske søylene i vinden!

Ute i skogkledde åser – vi har ikke sett mye skog – pinjer og olivenlunder, ligger festningen i Ajlun, bygget av en general som sto under kommando av Saladin, han som førte korsfarerne til nederlag sist på 1100-tallet. Ajlun markerte østgrensen for korsfarernes erobringer. Den kontrollerte karavanetrafikken mellom Damaskus og Egypt. Korsfarerne prøvde å innta festningen, men klarte det aldri. I byen ligger en av regionens eldste moskeer, en gammel kirke som ble tatt i bruk av den nye tro.

Dag 12

Amman - Ørkenslottene - Amman

☪️ Frokost, lunsj, middag

Veien øst for Amman fører gjennom sand- og stenlandskaper, så flatt og endeløst, med oppkommer her og der, hvor omayyadene, det første muslimske dynastiet, bygde jaktlott, landsteder... De var egentlig nomader, men utviklet en bykultur i Damaskus – og lengtet nok tilbake til ørkenens vide horisonter. Ruinene er til dels så godt bevarte at de hjelper fantasien. T. E. Lawrence brukte et av dem til base for sine raid mot ottomanenes stillinger i området og mot jernbanelinjen mot Mekka.

Tilbake i Amman skal vi utforske byen. Vi ser cittedel-høyden med levninger fra romersk, bysantinsk og arabisk tid. Under føttene våre ligger 7000 år historie. Nede i byen ligger et romersk teater og historiske museer. Vi skal også se moderne deler av byen – med en av verdens høyeste flaggstenger.

Dag 13

Amman - hjemreise

☕ Frokost

En rolig formiddag til de siste inntrykk av Amman, så transport til flyplassen, der Austrian har avgang mot Wien på ettermiddagen. Etter flybytte er vi i Oslo på sen kveld.